

RĪĀN. im ÇKDr. — 3) f. *Vitex Negundo* Lin. und = वासन्ती RĪĀN. im ÇKDr.

शीतलम् adj. kühl wie ein Teich AV. 6, 106, 3.

शीताम्बु (शीत + अम्बु) 1) adj. kaltstrahlend: der Mond MBh. 1, 1145. R. 1, 35, 17 (36, 17 Gorr.). Davon nom. abstr. °ता f. MBh. 1, 4162. 3, 15100. °त्वं n. 9, 2052. — 2) m. a) der Mond H. 103, Schol. HALĀJ. 5, 70. MBh. 3, 3008. R. 5, 11, 4. 7, 23, 4, 20. VARĀH. BṚH. S. 4, 25. 27. 17, 6. BṚH. 6, 9. Verz. d. B. H. No. 833. Spr. (II) 2322 (doppelsinnig). 5242. KATHĀS. 59, 3. 62, 39. GLT. 9, 10. MĀRK. P. 99, 4. RĪĀN-TAR. 2, 10. DHŪRTAS. 67, 18. — b) Kämpfer (wie alle Wörter für Mond) RĪĀN. im ÇKDr. °तैल Kampferöl ebend.

शीताम्बुमत् (von शीत + अम्बु) m. der Mond R. Gorr. 2, 88, 5.

शीताङ्ग (शीत + 3. अङ्ग) 1) adj. (f. ई) kaltglühend so v. a. gefühllos Suçr. 1, 279, 2. — 2) m. eine Art Fieber Verz. d. Oxf. H. 319, b, No. 738. — 3) f. ई eine best. Pflanze, = रूस्पदी RĪĀN. im ÇKDr.

शीतातपत्र (शीत - आ + त्र) n. ein Schirm gegen Kälte (Regen) und Hitze (Sonnenschein) VARĀH. BṚH. S. 73, 6.

शीताद (wohl शीत + अद) m. eine best. Krankheit des Zahnfleisches, Scorbut Wiß 303. DHĀVAPR. 7. Suçr. 1, 303, 9. 15. 2, 126, 1.

शीतान्द्रि (शीत + अन्द्रि) m. das Schneegebirge, der Himalaja ÇABDĀRTHAK. bei WILSON. KĀLĀKAKRA 1, 53.

शीतान्त m. N. pr. eines Berges VP. 2, 2, 25. MĀRK. P. 53, 17. 56, 6. falschlich शीतार्त 53, 4.

शीताबला f. eine best. Pflanze, = महासमझा RĪĀN. im ÇKDr.

शीतार्त 1) adj. von Kälte gequält ĠĀTĀDH. im ÇKDr. KATHĀS. 25, 91. — 2) m. MĀRK. P. 53, 4 fehlerhaft für शीतान्त.

शीतलु (von शीत) adj. gegen Kälte empfindlich, frostig; frierend P. 5, 2, 122. VĀRTT. 7. ĠĀTĀDH. im ÇKDr. VARĀH. BṚH. 17, 10. किं शशाङ्केन शीतलो: Spr. (II) 882.

शीतामन् m. der Mondstein (चन्द्रकांत) RĪĀN. im ÇKDr.

शीतिकावन् adj. f. °वती kühl AV. 18, 3, 60. Vgl. शीतिका unter शीतक.

शीतिमन् (von शीत) m. Kälte gaṇa दृढादि zu P. 5, 1, 123.

शीतीकर (शीत + 1. कर्) abkühlen: °कृत्वा R. ed. Bomb. und SCHL. 2, 71, 7. °कृत्प Gorr. 73, 6.

शीतीकरण (von शीतीकर) n. Abkühlungsmittel Suçr. 1, 171, 20.

शीतीभाव (von शीतीभू) m. 1) das Kühlwerden, Abkühlung Nir. 1, 9. — 2) das Erkalten im Herzen, vollständige Beruhigung des Gemüths, die Erlösung auf Erden TRĪK. 1, 1, 133. शीतीभाव LALIT. 290. die gedr. Ausg. liest नशीति भावम्, was durch नञ्जाति भावम् (!) erklärt wird.

शीतीभू (शीत + 1. भू) kalt werden: °भूता मोदका: Suçr. 1, 161, 18.

शीतिर (शीत + इतर) adj. heiss: °रश्मि m. die Sonne H. 93, Schol. शीतिरार्चिम् m. dass. RĪĀN-TAR. 2, 10.

शीतिषु (शीत + इषु) m. der kalte Pfeil, Bez. eines mythischen Geschosses R. 1, 29, 19. falschlich शितेषु 32, 18. 19 (die ed. Bomb. 30, 19. fg. auch hier शितेषु).

शीतिन्तम् n. Wasser (der beste kalte Stoff) ÇABDĀRTHAK. im ÇKDr.

शीतिद (शीत + उद) 1) n. N. pr. eines Sees VP. 169 (der Text 2, 2, 24 असितिद). MĀRK. P. 53, 3. 56, 14. — 2) f. आ N. pr. eines mythischen

Flusses KATHĀS. 18, 234. 350 (hier शितोदा gedr.).

शीतिपचार (शीत + उ°) m. eine Kur mit kalten Mitteln PAKKAT. 43, 9.

शीतोष्ण (शीत + उष्ण) 1) adj. (f. आ) kalt und warm: शीतोष्णा घप: समानोय ँच. Ça. 6, 9, 1. GṚH. 1, 17, 6. 17. 3, 8, 9. Suçr. 1, 13, 4. °वर्ष 19, 10. °वायव: R. Gorr. 2, 33, 10. Ind. St. 2, 258. °किरपी so v. a. Mond und Sonne MĀLAV. 88. नाति° RAGH. 4, 8. — 2) f. आ N. pr. einer Unholdin; so ist wohl WILSON, Sel. Works 2, 232 st. शीलोष्णा zu lesen. — 3) n. sg. oder du. Kälte und Hitze P. 2, 4, 13, Schol. sg. Spr. (II) 4974. du. 1687. MBh. 3, 12037. 12478. im comp. BHAG. 2, 14. R. 2, 44, 9. VARĀH. BṚH. S. 46, 39. Ind. St. 1, 401, 3. BHĀG. P. 3, 9, 8.

शीतोष्म oder शीतोष्मन् (शीत + उ°) n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 240, a. शी° v. l.

शीत्कार und सीत्कार den Laut çlt oder slt hervorbringen; insbes. vom geräuschvollen Beben der Lippen geschlechtlich aufgeregter Weiber: स्रस्तता वपुषि मोलनं दशोर्मूर्कना च रतिलाभलतणाम् । श्लेषपेत्स्वजघनं मुकुर्मुकुः सीत्कारोति गलगद्गकुला ॥ RATIRAHASJA bei MALLIN. zu Kir. 9, 50. GLT. 4, 19. °कृत n. der Laut çlt oder slt Spr. (II) 1913. 2302. Kir. 9, 50. Verz. d. Oxf. H. 213, b, 29. पुटैश्चादुसीत्कृते: RĪĀN-TAR. 1, 213. als Beifallsbezeugung H. 1403.

शीत्कार und सीत्कार m. = शीत्कृत, सीत्कृत (s. u. शीत्कार) TRĪK. 3, 3, 78. Spr. 2990. 3160. GLT. 12, 16. °शीकरा: aus Gaṇeṣa's Rüssel KATHĀS. 1, 2. 109, 1. सशीत्कारमाननम् VIKR. 103. — MBh. 6, 4389 fehlerhaft für शीकर, wie die ed. Bömb. liest.

शीत्कारिन् und सीत्कारिन् adj. den Laut çlt oder slt hervorbringend: वक्रं Spr. (II) 3801.

शीत्कृतिन् und सीत्कृतिन् (von °कृत) adj. dass. NALOD. 2, 62.

शीर्ण (partic. von श्या; vgl. शीत) 1) adj. geronnen, dick geworden, gefroren P. 6, 1, 24. Vop. 26, 90. fg. H. 1494. HALĀJ. 2, 121. = मूर्ख (wohl fehlerhaft für मूर्ति) H. an. 2, 288. MED. n. 21. घृत, यवागू P., Schol. Vop. n. Gefrorenes, Eis VS. 25, 9. — 2) m. = स्रजगर Boā H. an. MED.; vgl. शीर.

शीपत्य adj. mit Çlpāla genannten Pflanzen besetzt: स्यावरा या: शीपत्यास्तास्वभ्यवेपु: SHADY. Br. 3, 1. शैवत्या: v. l.

शीपला 1) m. oder n. Blyza octandra Rich. (eine gewöhnliche Wasserpflanze): उद्ग: शीपलमिव् वातं स्रजत् RV. 10, 68, 5. ँच. GṚH. 2, 8, 14. 4, 4, 8. — 2) f. आ ein mit diesen Pflanzen besetztes Wasser: मधु परूक्षी शीपला शमास्ते स्रस्तु AV. 6, 12, 3. — Vgl. शैवल, शैवाल.

शीपेद् m. von unbekannter Bed. AV. 6, 127, 2.

शीफर adj. = स्फीत und रम्य AĠAJAPĀLA bei WILSON, DAÇAK. 50. श्र-तिमात्रचित्रोपचारशीफरो रतिप्रबन्ध: reizend DAÇAK. 50, 3.

शीफालिका f. = शेफालिका BHAR. zu AK. 2, 4, 2, 51 nach ÇKDr.

शीभू, शीभते DHĀTUP. 10, 20 (कथने).

शीभम् adv. rasch, schnell: प्र यात् शीभमाशुभि: RV. 1, 37, 14. 3, 33, 12. 10, 44, 2. AV. 3, 13, 2. 5, 20, 7. 13, 2, 3. TS. 7, 4, 4, 1. KACÇ. 29.

शीभव m. = शीकर ÇABDĀRTHAK. im ÇKDr.

शीभ्य (vgl. शीभम्) 1) adj. rasch fahrend VS. 16, 31. — 2) m. Stier und ein N. Çiva's ÇABDĀRTHAK. bei WILSON.

शीम s. दु:° und सु:°.

शीर्ण UNĀDIS. 2, 13. 1) adj. etwa scharf, spitz (von 2. शा) NAIGH. 4, 1.